C/2026/4078

2026 7 24

KOMISIJOS NUOMONĖ

2026 m. birželio 2 d.

pagal Reglamento (ES) 2016/399 (Šengeno sienų kodeksas) 27a straipsnio 3 dalį dėl Italijos sausumos sienos su Slovėnija kontrolės atnaujinimo būtinumo ir proporcingumo

(Tekstas autentiškas tik italų kalba)

(C/2026/4078)

(1) Pagal Europos Sąjungos sutarties 3 straipsnio 2 dalį, Sąjunga savo piliečiams turi pasiūlyti vidaus sienų neturinčią laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę, kurioje laisvas asmenų judėjimas užtikrinamas kartu taikant atitinkamas išorės sienų kontrolės, prieglobsčio suteikimo, imigracijos ir nusikalstamumo prevencijos bei kovos su juo priemones.

(2) Pagal 2016 m. kovo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (Šengeno sienų kodeksas) (kodifikuota redakcija) ([1]) 25 straipsnį, valstybė narė, iškilus didelei grėsmei jos viešajai tvarkai ar vidaus saugumui, išimties tvarka ir laikinai gali atnaujinti sienų kontrolę prie visų savo vidaus sienų arba konkrečiuose jų ruožuose. Tai turėtų būti daroma tik kraštutiniu atveju, o laikino sienų kontrolės atnaujinimo mastas ir trukmė neturėtų viršyti to, kas tikrai būtina siekiant reaguoti į nustatytą didelę grėsmę.

(3) Šengeno sienų kodekso 25a straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad tais atvejais, kai valstybė narė ketina atnaujinti vidaus sienų kontrolę, kad pašalintų numatomą didelę grėsmę, ji turi pranešti Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie planuojamą tokios kontrolės atnaujinimą ne vėliau kaip likus keturioms savaitėms iki planuojamo sienų kontrolės atnaujinimo arba kuo greičiau, kai aplinkybės, dėl kurių reikia atnaujinti vidaus sienų kontrolę, valstybei narei tampa žinomos likus mažiau nei keturioms savaitėms iki planuojamo sienų kontrolės atnaujinimo.

(4) Šengeno sienų kodekso 27a straipsnio 3 dalyje reikalaujama, kad Komisija, gavusi pranešimus apie vidaus sienų kontrolės pratęsimą pagal 25a straipsnio 4 dalį, dėl kurio vidaus sienų kontrolės pratęsimo bendras laikotarpis, remiantis tais pačiais pagrindais, yra ilgesnis nei 12 mėnesių, pateiktų nuomonę dėl tokios sienų kontrolės būtinumo ir proporcingumo.

(5) Vidaus sienų kontrolės atnaujinimo ir pratęsimo sistema buvo iš esmės peržiūrėta Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/1717 ([2]), kuris įsigaliojo 2024 m. liepos 10 d.. Visų Šengeno sienų kodekso III antraštinės dalies II skyriuje nurodytų laikotarpių pradžia buvo skaičiuojama nuo tos datos.

(6) 2024 m. lapkričio 18 d. raštu Italijos valdžios institucijos pranešė, kad remiantis Šengeno sienų kodekso 25a straipsniu vidaus sienų su Slovėnija kontrolė atnaujinama šešių mėnesių laikotarpiui nuo 2024 m. gruodžio 19 d. iki 2025 m. birželio 18 d.

(7) 2025 m. gegužės 16 d. raštu Italijos valdžios institucijos pranešė, kad šis atnaujinimas pratęsiamas papildomam šešių mėnesių laikotarpiui nuo 2025 m. birželio 19 d. iki 2025 m. gruodžio 18 d.

([1]) OL L 77, 2016 3 23, p. 1.

([2]) 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1717, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2016/399 dėl taisyklių, reglamentuojančių asmenų judėjimą per sienas, Sąjungos kodekso (OL L, 2024/1717, 2024 6 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1717/oj).

(8) 2025 m. lapkričio 18 d. raštu Italijos valdžios institucijos pranešė, kad šis atnaujinimas pratęsiamas šešių mėnesių laikotarpiui nuo 2025 m. gruodžio 19 d. iki 2026 m. birželio 18 d.

(9) 2026 m. kovo 6 d. pagal Šengeno sienų kodekso 33 straipsnio 2 dalį Italija pateikė vidaus sienų kontrolės atnaujinimo ir pratęsimo ataskaitą, apimančią laikotarpį nuo 2023 m. spalio 21 d. iki 2025 m. gruodžio 18 d.

(10) Italija buvo įtraukta į Komisijos struktūrinį dialogą dėl vidaus sienų kontrolės atnaujinimo. Gavus Italijos pranešimą apie pratęsimą, šis struktūrinis dialogas buvo tęsiamas kaip konsultacijų proceso, numatyto Šengeno sienų kodekso 27a straipsnio 4 dalyje, dalis.

(11) Dabartinė padėtis prie vidaus sienų buvo aprašyta 2025 m. balandžio 23 d. Šengeno erdvės padėties ataskaitoje ([3]) ir reguliariai aptariama Šengeno taryboje.

(12) Komisija, gavusi pranešimus apie vidaus sienų kontrolės pratęsimą pagal Šengeno sienų kodekso 25a straipsnio 4 dalį, dėl kurio vidaus sienų kontrolės pratęsimo bendras laikotarpis, remiantis tais pačiais pagrindais, siekia 12 mėnesių, turi pateikti nuomonę dėl tokios sienų kontrolės būtinumo ir proporcingumo, kaip nustatyta Šengeno sienų kodekso 27a straipsnio 3 dalyje. Ši pareiga atsirado 2025 m. gegužės 16 d. gavus pranešimą apie sienų kontrolės prie visų vidaus sausumos sienų pratęsimą.

(13) Įvertinusi visus pirmiau nurodytus pranešimus, papildytus per konsultacijų procesą Italijos pateikta informacija ir kitais viešai prieinamais oficialiais dokumentais, Komisija priima šią nuomonę.

PRANEŠIMŲ IR ATASKAITOS VERTINIMAS

I. OFICIALŪS REIKALAVIMAI

(14) Šengeno sienų kodekse valstybėms narėms dėl pranešimų nustatyti keli oficialūs įpareigojimai.

(15) Komisija patvirtina, kad Italija apie vidaus sienų kontrolės atnaujinimą ir jo pratęsimus pranešė laikydamasi Šengeno sienų kodekso 25a straipsnio 4 dalyje nustatytų terminų, t. y. likus ne mažiau kaip keturioms savaitėms iki vidaus sienų kontrolės atnaujinimo arba pratęsimo įsigaliojimo.

(16) Komisija nurodo, kad vėliausi pranešimai buvo pateikti pagal tuo tikslu Įgyvendinimo sprendimu (ES) 2025/315 ([4]) nustatytą šabloną.

(17) Po to, kai buvo pateikti pranešimai, Komisija iš Italijos valdžios institucijų per konsultacijas dėl pratęstos vidaus sienų kontrolės gavo papildomų išsamių operatyvinių duomenų.

(18) Komisija pažymi, kad vidaus sienų kontrolės atnaujinimo ir pratęsimo ataskaita, grindžiama Šengeno sienų kodekso 33 straipsnio 2 dalimi, turėjo būti pateikta 2025 m. gruodžio 19 d. (pasibaigus 12 mėnesių laikotarpiui), o buvo pateikta 2026 m. kovo 6 d.

([3]) COM(2025) 185 *final*.
([4]) 2025 m. vasario 14 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2025/315, kuriuo nustatomas pranešimo apie laikiną vidaus sienų kontrolės atnaujinimą arba pratęsimą šablonas (OL L, 2025/315, 2025 2 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2025/315/oj).

II. BŪTINUMAS IR PROPORCINGUMAS

Italijos valdžios institucijų pozicija

(19) Italijos valdžios institucijos nurodo rimtą grėsmę viešajai tvarkai ir vidaus saugumui. Atnaujinus vidaus sienų kontrolę siekiama mažinti neteisėtą trečiųjų šalių piliečių judėjimą ir teroristų įsiskverbimo į migracijos srautus Balkanų maršrute riziką.

(20) Kalbant apie saugumo padėtį, Italijos valdžios institucijos nurodo pasaulinius saugumo pokyčius, įskaitant tebesitęsiantį Rusijos agresijos karą prieš Ukrainą ir padėtį Artimuosiuose Rytuose, kurie gali turėti tiesioginių padarinių saugumui Šengeno erdvėje, visų pirma Italijos teritorijoje.

(21) Šią saugumo riziką dar labiau didina 2024 m. gruodžio 24 d. prasidėjęs Visuotinis Katalikų Bažnyčios jubiliejus, į Romą pritraukęs daug piligrimų ir turistų iš viso pasaulio, taip pat 2026 m. vasario ir kovo mėn. Italijoje surengtos žiemos olimpinės ir paralimpinės žaidynės, per kurias ekstremistų smurto taikiniais gali tapti įvairios vietos ir dalyvaujantys sportininkai bei visuomenės veikėjai iš viso pasaulio.

(22) Italijos valdžios institucijos nurodo:

— riziką, kad dėl tebesitęsiančių konfliktų išaugs neteisėtos migracijos srautai, į kuriuos gali įsiskverbti radikalizuoti asmenys;

— Balkanų maršruto, per kurį iš konflikto vietų grįžtantys užsienio kovotojai gali atvykti į Šengeno erdvę, pralaidumą, remiantis Strateginės kovos su terorizmu analizės komiteto vertinimu;

— tai, kad Italijos ir Slovėnijos pasienyje aktyviai veikia nusikaltėlių tinklai, užsiimantys neteisėtu žmonių gabenimu, ir tai, kad reikia stiprinti prevencines priemones ir atvykimo kontrolę.

(23) Italijos valdžios institucijos nurodo reikšmingus rezultatus sulaikant asmenis, dėl kurių Šengeno informacinėje sistemoje (SIS) paskelbtas perspėjimas, taip pat apie svarbius neteisėto žmonių gabenimo tyrimų rezultatus, susijusius su vidaus sienų kontrolės atnaujinimu. Italijos ir Slovėnijos pasienyje nuo 2023 m. spalio 21 d. iki 2026 m. kovo 1 d., remiantis SIS perspėjimu, pateiktu pagal Europos Parlamento ir Tarybos Reglamento (ES) 2018/1862 ([5]) 36 straipsnio 3 ir 4 dalis, buvo nustatyta 401 asmens tapatybė, iš viso suimti 594 asmenys, iš kurių 260 – už pagalbą vykdant neteisėtą migraciją, o 334 – už kitus nusikaltimus. Be to, per tą patį laikotarpį Italijos valdžios institucijos nustatė 10 100 neteisėtai sieną kirtusių asmenų, iš kurių 3 791 asmuo pateikė tarptautinės apsaugos prašymą, o 5 468 asmenims nebuvo leista atvykti.

(24) Italijos valdžios institucijos atkreipia dėmesį į tai, kad atnaujinus vidaus sienų kontrolę, dėl kurios leidžiama vykdyti patikrinimus kertant sieną, teisėsaugos institucijos gali veikti lanksčiau, naudotis didesniais stebėsenos pajėgumais bei informacijos prieinamumu.

(25) Italijos valdžios institucijos teigia, kad atnaujinta vidaus sienų kontrolė turi atgrasomąjį poveikį neteisėtai žmones gabenantiems asmenims ir neteisėtam judėjimui.

(26) Italijos valdžios institucijos pažymi, kad Italijos ir Slovėnijos bendradarbiavimas readmisijos srityje neduoda pakankamų rezultatų, ir nurodo nedidelį veiksmingų readmisijos atvejų skaičių.

([5]) Reglamento (UE) 2018/1862 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 28 de noviembre de 2018, relativo al establecimiento, funcionamiento y utilización del Sistema de Información de Schengen (SIS) en el ámbito de la cooperación policial y de la cooperación judicial en materia penal, por el que se modifica y deroga la Decisión 2007/533/JAI del Consejo, y se derogan el Reglamento (CE) n. ° 1986/2006 del Parlamento Europeo y del Consejo y la Decisión 2010/261/UE de la Comisión (OL L 312, 2018 12 7, p. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj).

(27) Italijos valdžios institucijos teigia, kad vidaus sienų kontrolė grindžiama rizikos analize ir vykdoma tikslingai, siekiant kuo labiau sumažinti jos poveikį tarpvalstybiniam prekių ir asmenų judėjimui.

(28) Italijos valdžios institucijos pažymi, kad atliekant patikrinimus kertant sieną atsisakoma leisti atvykti tik dėl priežasčių, susijusių su nustatyta grėsme.

Komisijos pastabos

(29) Italijos valdžios institucijos pateikė informacijos apie įvairius nustatytų didelių grėsmių vidaus saugumui ir viešajai tvarkai aspektus, taip pat argumentų atnaujintos sienų kontrolės būtinumui ir proporcingumui pagrįsti.

(30) Nors sudėtinga pasaulinė saugumo padėtis valstybėms narėms gali kelti didelį susirūpinimą dėl jų nacionalinio saugumo, pranešimuose nepateikiama pakankamai informacijos, kuria būtų paaiškinta, kokį poveikį pasaulinė saugumo aplinka daro konkrečiai Italijai, visų pirma prie jos sienos su Slovėnija, nepaisant didelio skaičiaus asmenų, nustatytų remiantis SIS perspėjimu pagal Reglamento (ES) 2018/1862 36 straipsnio 3 arba 4 dalį, siekiant kovoti su nusikalstamomis veikomis ir užkirsti kelią grėsmėms visuomenės saugumui, taip pat didelėms grėsmėms vidaus ar išorės nacionaliniam saugumui.

(31) Nors Italijos ir Slovėnijos sausumos siena yra Balkanų maršruto, kuriuo keliauja daug neteisėtų migrantų, dalis, vis dar neaišku, kaip konkrečiai prie Italijos ir Slovėnijos sienos, palyginti su kitomis Italijos vidaus sienomis, pasireiškia rizika, susijusi su Visuotinio Katalikų Bažnyčios jubiliejaus metais arba žiemos olimpinėmis ir paralimpinėmis žaidynėmis.

(32) Italija susiduria su sudėtinga padėtimi migracijos srityje. Komisija taip pat pažymi, kad Italijos valdžios institucijos išreiškė pagrįstą susirūpinimą dėl rizikos, kad teroristinių grupių nariai įsiskverbs į migracijos srautus, ir dėl sąsajos su organizuotu nusikalstamumu, susijusiu su prekyba narkotikais ir žmonėmis, taip pat neteisėtu žmonių gabenimu.

(33) Vidaus sienų kontrolės atnaujinimas gali padėti sulaikyti teroristus, neteisėtai žmones gabenančius asmenis ar asmenis, įtariamus kitų formų organizuotu nusikalstamumu, kaip ir bet kokios kitos formos policijos patikrinimai teritorijoje ir konkrečiai pasienio ruožuose. Tačiau Italijos valdžios institucijos nepateikė informacijos apie tai, kaip dažnai ši grėsmė pasireiškė arba buvo nustatyta atnaujinus vidaus sienų kontrolę.

(34) Pranešimuose pateikta tik ribota analizė apie tai, kodėl alternatyvių priemonių, įskaitant policijos patikrinimus pasienio ruožuose ir tarpvalstybinį policijos bendradarbiavimą, nepakanka vidaus sienų kontrolės atnaujinimui pakeisti ir kokias teisines ir (arba) praktines kliūtis reikia pašalinti, kad vidaus sienų kontrolę būtų galima pakeisti alternatyviomis priemonėmis.

(35) Pranešimuose nenurodytos konkrečios priežastys, dėl kurių pasirinkta sprendimo atnaujinti vidaus sienų kontrolę geografinė taikymo sritis ir taikymo sritis laiko atžvilgiu. Nepaaiškinta, kodėl šešių mėnesių, o ne trumpesnis laikotarpis atrodo tinkamiausias. Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad Italijos valdžios institucijų pateikti argumentai yra susiję konkrečiai su Slovėnijos ir Italijos siena, kur pasibaigia Vakarų Balkanų maršrutas, tačiau visiškai nepaaiškinta, kodėl migracijos ir saugumo grėsmės prie tos sienos skiriasi nuo panašių grėsmių prie kitų Italijos vidaus sienų, prie kurių nuspręsta kontrolės neatnaujinti, nesant tokio poreikio.

(36) Nors atliekant patikrinimus daugiausia dėmesio gali būti skiriama atvykimo sąlygoms, susijusioms su visuomenės saugumu ir vidaus saugumu, atsižvelgiant į neteisėtų trečiųjų šalių piliečių, kuriems neleista atvykti, skaičių atrodo, kad vykdant vidaus sienų kontrolę vis dėlto atsižvelgiama į kitas atvykimo sąlygas. Tai taip pat patvirtina faktas, kad Italija kaip papildomą vidaus sienų kontrolės atnaujinimo pagrindą nurodo neteisėtą migraciją ir neteisėtą antrinį judėjimą.

(37) Neteisėtas antrinis trečiųjų šalių piliečių judėjimas gali būti pagrindas atnaujinti vidaus sienų kontrolę, jei toks neteisėtas judėjimas kelia didelę grėsmę viešajai tvarkai ar vidaus saugumui. Šiuo atžvilgiu Šengeno sienų kodekso 25 straipsnio 1 dalies c punkte konkrečiai nurodyta situacija, kai staigus didelio masto neteisėtas trečiųjų šalių piliečių judėjimas tarp valstybių narių sukelia didelį spaudimą bendriems tinkamai parengtų kompetentingų institucijų ištekliams ir pajėgumams ir gali kelti pavojų bendram erdvės be vidaus sienų kontrolės veikimui.

(38) Naujausi duomenys rodo, kad migracijos padėtis Sąjungoje labai pagerėjo. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra pastebėjo, kad 2024 m. labai sumažėjo neteisėto sienos kirtimo atvejų, be kita ko, Vakarų Balkanų maršrute. 2025 m. ši mažėjimo tendencija, susiformavusi dėl didesnių bendrų pastangų apsaugoti ES išorės sienas, tęsėsi ir ji negali būti siejama tik su Italijos atnaujinta vidaus sienų kontrole. Remiantis ES integruoto informuotumo apie padėtį ir jos analizės ataskaita, 2025 m. bendras neteisėto sienos kirtimo Vakarų Balkanų maršrute atvejų skaičius mažėjo trečius metus iš eilės ir sumažėjo 41 proc. (12 687 atvejai 2025 m., palyginti su 21 637 atvejais 2024 m.). Tai rodo, kad mažai tikėtina, jog spaudimas prie Slovėnijos ir Italijos sienos išliks toks pat.

(39) Vidaus sienų kontrolės atnaujinimas nekeičia Italijos įsipareigojimų pagal taikytinas ES teisės prieglobsčio ir grąžinimo srityje taisykles. Vidaus sienų kontrolės atnaujinimas gali padėti nustatyti neteisėto sienos kirtimo į valstybės narės teritoriją atvejus, palengvinti greitą readmisiją prie vidaus sienų ir užtikrinti, kad neteisėtas tarptautinės apsaugos prašytojų judėjimas būtų greitai nustatytas, o tai leistų tinkamai taikyti Dublino reglamento taisykles ([6]) dėl atsakomybės už prieglobsčio prašymo nagrinėjimą priskyrimo.

(40) 13-oje iš 57 sienos perėjimo punktų prie Slovėnijos sienos sienų kontrolė vykdoma statiškai, o ne dinamiškai.

(41) Komisija pažymi, kad prie vidaus sienų sutelkti žmogiškieji ištekliai dėl šios priežasties negali būti dislokuoti prie Italijos išorės sienų arba paskirti alternatyvioms priemonėms įgyvendinti.

III. ALTERNATYVIOS PRIEMONĖS

Italijos valdžios institucijų pozicija

(42) Italijos valdžios institucijos praneša apie glaudų policijos bendradarbiavimą su visomis kaimyninėmis valstybėmis narėmis. Jis apima keitimąsi operatyvine informacija kas mėnesį rengiamuose techniniuose susitikimuose, kuriuose dalyvavo Slovėnija, Kroatija ir Austrija. Bendras patruliavimas prie vidaus sienų su Slovėnija vyksta kelis kartus per mėnesį, o 2025 m. (iki lapkričio 2 d.) iš viso įvyko 226 bendro patruliavimo operacijos, per kurias 414 trečiųjų šalių piliečių užkirstas kelias neteisėtai atvykti.

(43) Nuo 2023 m. lapkričio mėn. Italija yra parengusi ir sparčiai plėtoja naujas iniciatyvas, kuriomis siekiama stiprinti operatyvinį bendradarbiavimą regionų lygmeniu. 2025 m. sausio 20 d. Slovėnija, Kroatija ir Italija pasirašė trišalį susitarimo memorandumą, kuriame šios šalys susitarė vykdyti bendrą patruliavimą, siekdamos nurodyto tikslo panaikinti poreikį atnaujinti vidaus sienų kontrolę. Bendras patruliavimas prie vidaus sienų su Slovėnija vyksta kelis kartus per mėnesį: 2025 m. iš viso įvyko 255 bendro patruliavimo operacijos, o 2026 m. (iki vasario 22 d.) – 27, per jas 2025 m. užkirstas kelias neteisėtai atvykti 486 trečiųjų šalių piliečiams, o 2026 m. (iki vasario 22 d.) – 46 trečiųjų šalių piliečiams.

([6]) 2013 m. birželio 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 604/2013, kuriuo išdėstomi valstybės narės, atsakingos už trečiosios šalies piliečio arba asmens be pilietybės vienoje iš valstybių narių pateikto tarptautinės apsaugos prašymo nagrinėjimą, nustatymo kriterijai ir mechanizmai (OL L 180, 2013 6 29, p. 31).

(44) Sparčiai daryta pažanga nustatant trišalį patruliavimą prie Kroatijos išorės sienos su Bosnija ir Hercegovina pagal 2025 m. trišalį susitarimo memorandumą. Pirmasis bandomasis patruliavimas pradėtas 2025 m. birželio mėn. ir mišrių patruliavimų metu vykdyti patikrinimai kertant sieną ir sienų stebėjimas, taip pat bendradarbiauta siekiant kovoti su tarpvalstybiniu nusikalstamumu ir veiksmingai keistis informacija. Buvo numatyta trišalius patruliavimus vykdyti iki 2025 m. gruodžio 12 d., o 2026 m. pavasarį juos atnaujinti – dėl to šiuo metu diskutuojama. Kas mėnesį šiuo trišaliu formatu rengiami techniniai susitikimai, kad būtų lengviau keistis informacija, siekiant kovoti su neteisėta migracija Balkanų maršrute.

(45) Italija yra sudariusi readmisijos susitarimą su Slovėnija, tačiau pažymi, kad jis nėra veiksmingai įgyvendinamas, nes grąžintų trečiųjų šalių piliečių skaičius yra mažas, palyginti su asmenų, atitinkančių readmisijos reikalavimus, skaičiumi. Italija teigia, kad, pagerinus bendradarbiavimą readmisijos srityje, ji gali būti veiksminga atgrasymo nuo neteisėto trečiųjų šalių piliečių judėjimo priemonė. Šiuo tikslu Italija priėmė būtinus nacionalinės teisės pakeitimus, kad būtų galima parengti praktinę Šengeno sienų kodekso 23a straipsnyje nustatytos perdavimo procedūros taikymo tvarką, suteikiant apygardos administraciniam teismui jurisdikciją nagrinėti skundą dėl perdavimo priemonės ([7]). Italijos valdžios institucijos ketina glaudžiai bendradarbiauti su Slovėnijos valdžios institucijomis, kad būtų padaryta pažanga įgyvendinant perdavimo procedūrą.

Komisijos pastabos

(46) Komisija atkreipia dėmesį į tai, kad Italija aktyviai taiko alternatyvias priemones, papildančias vidaus sienų kontrolės atnaujinimą ir mažinančias jo poveikį. Visų pirma ji atkreipia dėmesį į bendro patruliavimo prie Italijos ir Slovėnijos sienos rezultatus.

(47) Italija aktyviai dalyvavo Europolo veikloje, kuria kovojama su neteisėta migracija ir neteisėtu žmonių gabenimu, be kita ko, Europos kovos su neteisėtu migrantų gabenimu centre, EMPACT Vakarų Balkanų darbo grupėje ir operatyvinėje darbo grupėje „ZEBRA“.

(48) Italija aktyviai regioniniu lygmeniu bendradarbiauja dėl migracijos ir saugumo klausimų. Ji aktyviai sprendžia migracijos problemas kilmės ir tranzito šalyse – taiko įvairias dvišales priemones, taip pat aktyviai dalyvauja Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros operacijose, be kita ko, laikosi visą maršrutą apimančio požiūrio, kuris apima ir Vakarų Balkanų maršrutą.

(49) Italija padarė didelę pažangą stiprindama regioninį pasienio ir policijos tarnybų bendradarbiavimą, be kita ko, pagal 2025 m. sausio 20 d. trišalį Slovėnijos, Kroatijos ir Italijos susitarimo memorandumą nustačius trišalį patruliavimą prie Šengeno išorės sienos. Šios iniciatyvos yra sėkmingų alternatyvių priemonių, kuriomis siekiama spręsti migracijos ir saugumo problemas, pavyzdžiai.

(50) ES ir Bosnijos ir Hercegovinos susitarimu dėl statuso sudaromos sąlygos siųsti nuolatines pajėgas vykdant bendras Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros operacijas Bosnijoje ir Hercegovinoje. Šis susitarimas dėl statuso taikomas laikinai. Nuo 2025 m. lapkričio 5 d. vykdant bendrą operaciją septyniuose Bosnijos ir Hercegovinos sienos perėjimo punktuose ir Sarajevo oro uoste dislokuota daugiau kaip 100 sienos apsaugos pareigūnų. Atsižvelgiant į pagrindinį Bosnijos ir Hercegovinos vaidmenį Balkanų maršrute, šio susitarimo dėl statuso taikymas yra svarbus žingsnis sprendžiant neteisėtos migracijos ir saugumo problemas, kuriomis grindžiamas Italijos sprendimas atnaujinti vidaus sienų kontrolę. Komisija atkreipia dėmesį į menką dabartinio Slovėnijos ir Italijos readmisijos susitarimo taikymo veiksmingumą ir pripažįsta, kad jo atgrasomasis poveikis yra ribotas. Komisija pripažįsta, kad Italijos valdžios institucijos aktyviai dirba, siekdamos pažangos įgyvendinant perdavimo procedūrą pagal Šengeno sienų kodekso 23a straipsnį.

(51) Komisija pabrėžia, kad net ir neatnaujinus vidaus sienų kontrolės, valstybių narių valdžios institucijos gali toliau naudotis viešaisiais įgaliojimais, įskaitant tuos, kuriais siekiama sumažinti neteisėtą migraciją pasienio ruožuose prie vidaus sienų.

([7]) 2026 m. vasario 24 d. Įstatymo dekreto Nr. 23 29 straipsnis, kuriuo iš dalies pakeistas 1998 m. liepos 25 d. Įstatymo dekreto Nr. 286 10 straipsnis.

(52) Remiantis Italijos valdžios institucijų pateikta informacija, sunku suprasti, kodėl intensyvesnis tarpvalstybinis policijos bendradarbiavimas, kartu vykdant policijos patikrinimus pasienio ruožuose, negali būti pakankama alternatyva vidaus sienų kontrolės atnaujinimui, kuri galėtų turėti didelį atgrasomąjį poveikį.

(53) Komisija teigia, kad patikrinimų kertant sieną būdas, t. y. rizika grindžiami atsitiktiniai patikrinimai, išlieka galimas pagal Šengeno sienų kodekso 23 straipsnį, ir juos atliekant nebūtina oficialiai atnaujinti vidaus sienų kontrolės ar jų atlikimas nereiškia, kad bus neatsižvelgta į pavojų saugumui, su sąlyga, kad šių patikrinimų poveikis nėra lygiavertis patikrinimams kertant sieną, taigi jų dažnumas, intensyvumas ir trukmė turi ir toliau būti riboti ([8]).

(54) Komisija primena, kad jei Italija nuspręstų pakeisti vidaus sienų kontrolę policijos vykdomais patikrinimais, Italijos valdžios institucijos ir toliau galės, remdamosi Šengeno sienų kodekso 25 straipsniu, nedelsdamos atnaujinti vidaus sienų kontrolę, kad pašalintų netikėtai dėl nenumatytų įvykių kylančią didelę grėsmę viešajai tvarkai ir nacionaliniam saugumui.

IV. POVEIKIO MAŽINIMO PRIEMONĖS

Italijos valdžios institucijų pozicija

(55) Italijos valdžios institucijos teigia, kad patikrinimai kertant sieną atliekami tikslingai ir dinamiškai, remiantis rizikos analize pagal Komisijos rekomendaciją (ES) 2024/268 ([9]), siekiant sušvelninti atnaujintos kontrolės poveikį *bona fide* keliautojams ir pasienio gyventojams.

(56) Patikrinimų kertant sieną intensyvumas apsiriboja tų atvykimo sąlygų, kurios yra svarbios siekiant pašalinti didelę grėsmę, dėl kurios atnaujinama vidaus sienų kontrolė, patikrinimu, sumažinant tos kontrolės poveikį tikrinamiems asmenims ir tarpvalstybinio eismo sklandumui.

(57) Atnaujintos kontrolės poveikis buvo nedidelis, eismas apskritai išliko sklandus. Iki šiol negauta jokių susijusių skundų.

Komisijos pastabos

(58) Italijos valdžios institucijų pateikti pranešimai rodo jų įsipareigojimą užtikrinti, kad vidaus sienų kontrolės poveikis išliktų ribotas, kaip reikalaujama Šengeno sienų kodekso 26 straipsnio 3 dalyje.

(59) Sienų kontrolė prie vidaus sausumos sienos su Slovėnija vykdoma tikslingai ir atsižvelgiant į riziką, kad būtų apribotas poveikis tarpvalstybinėms kelionėms.

(60) Italija, vadovaujant Komisijai ir glaudžiai bendradarbiaudama su kaimyninėmis valstybėmis narėmis, ėmėsi veiksmų, kad užtikrintų sklandų eismą atnaujinus vidaus sienų kontrolę.

(61) Italija pranešė apie savo pasienio regionus pagal Šengeno sienų kodekso 42b straipsnį.

(62) Pranešimuose ir ataskaitoje nepateikta konkrečios informacijos apie vidaus sienų kontrolės atnaujinimo poveikį, net jei jis nedidelis, tarpvalstybiniams regionams, kuriems vidaus sienų kontrolės atnaujinimas daro didžiausią poveikį, būtent Goricijos, Udinės ir Triesto provincijoms.

([8]) 2017 m. birželio 21 d. Teisingumo Teismo sprendimas baudžiamojoje byloje prieš A, C-9/16 (OL C 277, 2017 8 21, p. 10).

([9]) 2023 m. lapkričio 23 d. Komisijos rekomendacija (ES) 2024/268 dėl valstybių narių bendradarbiavimo atsižvelgiant į dideles grėsmes vidaus saugumui ir viešajai tvarkai erdvėje be vidaus sienų kontrolės. (OL L, 2024/268, 2024 1 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2024/268/oj).

(63) Slovėnijos valdžios institucijos patvirtina, kad vidaus sienų kontrolės poveikis yra ribotas. Remiantis dvišaliais ryšiais, imtasi priemonių, kad būtų pašalintos didelės spūstys *Fernetiči* / *Fernetti* sienos perėjimo punkte, atsiradusios dėl eismo nukreipimo dėl kelių tiesimo darbų *Razdrto-Vipava* greitkelyje.

V. REKOMENDACIJOS

(64) Gerai veikianti Šengeno erdvė priklauso nuo visapusiško ir veiksmingo migracijos ir prieglobsčio *acquis* įgyvendinimo. 2026 m. birželio mėn. pradėjus taikyti Migracijos ir prieglobsčio paktą atsiras svarbus postūmis spręsti susirūpinimą keliančius klausimus dėl neteisėto antrinio trečiųjų šalių piliečių judėjimo arba su neteisėta migracija susijusias migracijos ir saugumo problemas, t. y. Italijos nurodytus susirūpinimą keliančius klausimus, kuriais grindžiamas vidaus sienų kontrolės atnaujinimas.

(65) ES teisėje jau numatyta įvairių priemonių, padedančių spręsti Italijos valdžios institucijų nurodytus susirūpinimą keliančius klausimus, susijusius su saugumo aspektais. Valstybės narės turėtų visapusiškai pasinaudoti esamais mechanizmais saugumui ir bendradarbiavimui teisėsaugos srityje stiprinti. Tai, be kita ko, yra reglamentas „Priumas II“, nauja Šengeno informacinė sistema ir nauji teisės aktai dėl išankstinės informacijos apie keleivius ir keleivio duomenų įrašo ([10]). Pradėjus veikti AIS ir ETIAS bus dar labiau apsaugotos išorės sienos ([11]).

(66) Be to, pagal Tikrinimo reglamentą ([12]), kuris yra Migracijos ir prieglobsčio pakto dalis, visų atitinkamų duomenų bazių patikrinimas atliekant saugumo patikrinimus yra tiek tikrinimo prie išorės sienų, tiek tikrinimo teritorijoje dalis.

(67) Italijos valdžios institucijos turėtų toliau plėtoti bendradarbiavimą ir keitimąsi informacija su Kroatija, Slovėnija ir Austrija, be kita ko, atitinkamai peržiūrėdamos galiojančius dvišalius readmisijos susitarimus ar priemones ir (arba) parengdamos praktinę Šengeno sienų kodekso 23a straipsnyje nustatytos perdavimo procedūros taikymo tvarką, taip pat peržiūrėdamos dvišalius policijos bendradarbiavimo susitarimus su kaimyninėmis šalimis narėmis.

([10]) Reglamento (UE) 2024/982 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 13 de marzo de 2024, relativo a la búsqueda y al intercambio automatizados de datos para la cooperación policial, y por el que se modifican las Decisiones 2008/615/JAI y 2008/616/JAI del Consejo y los Reglamentos (UE) 2018/1726, (UE) 2019/817 y (UE) 2019/818 del Parlamento Europeo y del Consejo (Reglamento Prüm II) (OL L, 2024/982, 2024 4 5, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/982/oj); Reglamento (UE) 2018/1862 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 28 de noviembre de 2018, relativo al establecimiento, funcionamiento y utilización del Sistema de Información de Schengen (SIS) en el ámbito de la cooperación policial y de la cooperación judicial en materia penal, por el que se modifica y deroga la Decisión 2007/533/JAI del Consejo, y se derogan el Reglamento (CE) n.° 1986/2006 del Parlamento Europeo y del Consejo y la Decisión 2010/261/UE de la Comisión (OL L 312, 2018 12 7, p. 56, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1862/oj); Reglamento (UE) 2025/13 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 19 de diciembre de 2024, relativo a la recogida y la transferencia de información anticipada sobre los pasajeros para la prevención, detección, investigación y enjuiciamiento de los delitos de terrorismo y de los delitos graves, y por el que se modifica el Reglamento (UE) 2019/818 (OL L, 2025/13, 2025 1 8, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/13/oj); Directiva (UE) 2016/681 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 27 de abril de 2016, relativa a la utilización de datos del registro de nombres de los pasajeros (PNR) para la prevención, detección, investigación y enjuiciamiento de los delitos de terrorismo y de la delincuencia grave (OL L 119, 2016 5 4, p. 132; ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/681/oj).

([11]) Reglamento (UE) 2017/2226 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 30 de noviembre de 2017, por el que se establece un Sistema de Entradas y Salidas (SES) para registrar los datos de entrada y salida y de denegación de entrada relativos a nacionales de terceros países que crucen las fronteras exteriores de los Estados miembros, se determinan las condiciones de acceso al SES con fines policiales y se modifican el Convenio de aplicación del Acuerdo de Schengen y los Reglamentos (CE) n.o 767/2008 y (UE) n.o 1077/2011 (OL L 327, 2017 12 9, p. 20, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2226/oj); Reglamento (UE) 2018/1240 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 12 de septiembre de 2018, por el que se establece un Sistema Europeo de Información y Autorización de Viajes (SEIAV) y por el que se modifican los Reglamentos (UE) n.o 1077/2011, (UE) n.o 515/2014, (UE) 2016/399, (UE) 2016/1624 y (UE) 2017/2226 (OL L 236, 2018 9 19, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1240/oj).

([12]) Reglamento (UE) 2024/1356 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 14 de mayo de 2024, por el que se introduce el triaje de nacionales de terceros países en las fronteras exteriores y se modifican los Reglamentos (CE) n.° 767/2008, (UE) 2017/2226, (UE) 2018/1240 y (UE) 2019/817 (OL L, 2024/1356, 2024 5 22, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1356/oj).

(68) Komisija ragina Italiją remtis sėkmingu bendradarbiavimu su valstybėmis narėmis ir trečiosiomis šalimis regione toliau stiprinant bendrą operatyvinį sienos apsaugos institucijų ir kitų teisėsaugos institucijų bendradarbiavimą, be kita ko, vykdant bendrą ir mišrų patruliavimą.

(69) Komisija rekomenduoja Italijai šalinti visas teisines ar operatyvines kliūtis, kurios gali trukdyti veiksmingai naudoti alternatyvias priemones. Komisija palankiai vertina pažangą, padarytą įgyvendinant perdavimo procedūrą pagal Šengeno sienų kodekso 23a straipsnį.

(70) Italijos valdžios institucijos turėtų užtikrinti sklandų tarpvalstybinį eismą, taip pat vykdant suplanuotus infrastruktūros darbus.

(71) Komisija pabrėžia, kad alternatyviomis priemonėmis, įskaitant tarpvalstybinį policijos bendradarbiavimą, naują perdavimo procedūrą ir technologinius sprendimus, galima veiksmingiau ir efektyviau užtikrinti aukštą saugumo lygį be būtinybės atnaujinti vidaus sienų kontrolę, todėl jos turėtų būti naudojamos.

(72) Italijos valdžios institucijos turėtų siekti laipsniškai panaikinti vidaus sienų kontrolę, remdamosi tiksliniu požiūriu, pritaikytu atsižvelgiant į padėtį prie Italijos ir Slovėnijos sausumos sienos ir pagal grėsmę, ir visapusiškai naudotis rekomendacijoje (ES) 2024/268 nustatytomis galimomis alternatyviomis priemonėmis ir Šengeno sienų kodekse numatytomis galimybėmis.

(73) Komisija mano, kad sėkmingas bendradarbiavimas su kaimyninėmis valstybėmis narėmis ir trečiosiomis šalimis, taip pat alternatyvių priemonių taikymas yra tvirtas pagrindas, kuriuo remdamasi Italija dabar gali siekti laipsniškai panaikinti vidaus sienų kontrolę, nekeldama pavojaus savo saugumui ar migracijos kontrolei. Šiam tikslui pasiekti ji palaikys glaudžius ryšius su visomis susijusiomis valstybėmis narėmis.

Priimta Briuselyje 2026 m. birželio 2 d.

Komisijos vardu
Magnus BRUNNER
Komisijos narys